

Tegenstrijdige natuur

Het klimaat is een van de sturende processen in de natuur. Stijgende temperaturen werken dan ook direct door op de natuur. Diverse natuurberichten lieten zien dat het extreem warme novemberweer voor opmerkelijke waarnemingen in de natuur zorgde. In de tweede helft van november werden nog relatief veel amfibieën actief gezien, zoals de vroedmeesterpad en de rugstreeppad. Na half oktober verwacht je dat normaal gesproken niet meer. Bruine kikkermannen knorden al terwijl het nog lang geen voorjaar was en ook het paddenstoelenseizoen hield langer aan. Het bewolkte weer temperde het aantal vlinderwaarnemingen maar er waren toch opvallend late waarnemingen van het groot koolwitje, de kleine parelmoervlinder en het bont zandoogje.

Pakt deze warmte goed of slecht uit voor de natuur? Dat is eigenlijk niet te zeggen. Duidelijk is wel dat de effecten van de stijgende temperaturen steeds zichtbaarder worden. Afgelopen maand voegden we bijvoorbeeld zeevenkel toe aan de lijst van zeldzame soorten die profiteren van de stijgende temperaturen.

gevolgen hebben voor de voedselvoorziening van reeën, eekhoorns en vogels.

Een andere onbalans lijkt te ontstaan door de toename van knobbelzwanen, meerkoeten en eenden in ons land. Ze eten gedurende de zomer massaal de bladeren van het schedefon-teinkruid. Het gevolg is dat de plant nauwelijks meer knolletjes vormt waar de kleine zwaan in de winter de dupe van wordt.

Het positieve nieuws dat het weer goed gaat met de konijnen in de heide- en stuifzandgebieden wordt enigszins overschaduwed door de consequentie dat de jeneverbes door de toegenomen konijnenvraat nauwelijks kans krijgt om zich te verjongen. Wat is nu goed en wat is nu slecht? Welke soort ga je beschermen en welke niet? Het is niet zo raar dat beschermers, beleidsmakers en het brede publiek moeite hebben met het interpreteren van en reageren op de continue ontwikkelingen in de natuur.

Arnold van Vliet

arnold.vanvliet@wur.nl

www.natuurbericht.nl / www.natuurkalender.nl

foto Arnold van Vliet

Het zeer grote aantal rupsen van onder andere de kleine wintervlinder in het voorjaar in grote delen van het land zou een gevolg kunnen zijn van de extreem warme april in combinatie met een koude winter ervoor. Een sterke toename van een soort heeft in de natuur vaak een negatief effect op andere soorten. De rupsen vraten alle bloemknoppen van eiken weg waardoor er vooral in het noorden van het land zeer weinig eikels zijn geproduceerd. Dit zal ongetwijfeld

Naschrift: Dit is het laatste Natuurbericht in het Vakblad. In het nieuwe Vakblad willen we gaan werken met wisselende columnisten.